

In contractibus ex causa onerosa, vel lucrativa super re mercedis individuali; ut servitute, quod non habeat locum jus accrescendi, vel non decrecendi proprie loquendo, licet improprie vocari possit jus non decrecendi, cum utrique servitus in solidum acquiratur, ut colligitur ex nostro Gomezio, & ejus scholiaste Suarez in Ribera *libera B.* magis receptum videtur, ut constat ex Osualdo ad Donellum libro 7. cap. 12. in notatis litera E. Mantica de successuum creatione §. 10. numero 118. & aliis quos refert & sequitur Cardofo in dicto tractatu de jure accrescendi, illatione 31. num. 2. quamvis Mantica de Tacitis, & ambiguis conventionibus lib. 2. titulo 54. num. 5. cum Jalone in leg. si mihi, & Titio, ff. de verborum obligationibus, num. 2. & cum Baldo, Romano, Aretino, Alexandro, Socyno, & aliis, & Gutierrez in dicta Mantica, Cod. quando non petentium partes, §. c. num. 15. & alij plures relati ab ipso Cardofo num. 1. indistincte teneant quod jus accrescendi, vel saltem jus non decrecendi deur in individuis; cum vide, & reliquos pro explicatione text. in l. proprium, ff. comm. prediorum, in quo se fundat presens controversia, & Amayam in dicta leg. unica, Cod. si liberalit. imperiali. socius, num. 15. ubi ait quod in re debita duobus in solidum, altero deficiente nihil accrescit alteri, neque de novo quidquam habet per jus non decrecendi, cujus, & ceterorum doctrina, proprie loquendo, intelligenda est; regulariter enim nec jus accrescendi, nec jus non decrecendi in specie proposita locum potest habere.

7 Ad numerum 5. ibi: In quo articulo resolutive, &c.

An & quomodo in emphyteusi locum habeat jus accrescendi, querit noster Gomezius in presenti? & ejus resolutio inferitur ex supra dictis: circa eam tamen videndi sunt Clarus in §. emphyteusis, questione 39. Suarez in Thesoro receptarum, lib. E. num. 63. Mantica de Tacitis conventionibus, tomo 2. lib. 12. titulo 34. num. 15. & sequentibus. Tulchus litera I. conclusione 567. ex num. 12. & conclus. 573 & lit. E. conclus. 576. latissime, & Alvarado de conjeturis lib. 2. cap. 3. §. 1. num. 33. Gratianus disceptationum cap. 707. Cancericus 3. part. cap. 22. num. 59. Fachinrus lib. 6. controversiarum, cap. 63. Osualdo ad Donellum lib. 7. cap. 17. lit. I. Duarenus lib. 1. de jure accrescendi, cap. 11. & alii plures relati a Cardofo, dicta illatione 32. versic. & etiam in feudis Regis & emphyteusis, &c. ubi bene materiam comprehendit. Et novissime D. Franciscus Amaya in dicta l. unica, Cod. si liberalit. imperiali. socius, §. c. ex num. 14. cum multis sequentibus, optime, apud quos hanc questionem bene discussam reperies, dummodo advertas quod diximus supra in additione ad numerum 3. nempe quod in contractibus stricti juris (qualis est emphyteusis, ut latet probat Caldas Pereira in tractatu de jure emphyteutico questione 5.) non habet locum jus accrescendi, & sic non videtur tenenda resolutio nostri Gomezii in presenti, generaliter loquendo.

8 Ad num. 6. ibi: Et resolutivo dico, &c.

Et ibi: Si vero non fuit tradita possessio, &c.

Inter melioratos per contractum inter vivos, (de quo noster Gomezius loquitur) quod habeat locum jus accrescendi, sub distinctione hic tradita confirmari videtur supra dictis, & infra dicendis; de quo videndi sunt Morquechus de divisione bonorum, lib. 3. cap. 10. ex num. 4. &

per totum, ubi quid etiam in melioratione facta in ultima voluntate, Cardofo in tractatu de jure accrescendi, illatione 26. num. 11. versicula, Pater denique & in nostro Gomezium in presenti laudat Azevedus in l. 3. titulo 6. lib. 5. recip. num. 18. & 19. dissentit tamen in secundo membro distinctionis a nostro Gomezio, Angulus, in tractatu de meliorationibus, l. 1. glossa 1. num. 12. quem videas ibi: Et in l. 2. glossa 4. num. 3. & sequentibus, ubi de melioratione facta in testamento seu ultima voluntate, Larrea, decisio-Granat. 36. num. 11.

Ad numerum 7. ibi: Et breviter & resolutivo dico quod sic, &c.

Jus accrescendi locum habere in donatione causa mortis, ut hic resolvitur, probant latissime Duarenus, lib. 2. de jure accrescendi, cap. 16. Mantica de conjeturis ultimarum voluntatum, lib. 1. titulo 14. num. 22. Gutierrez in l. unica, Cod. quando non petentium partes, §. c. num. 17. & alij plurimi relati a Cardofo, in tractatu de jure accrescendi, illatione 29. num. 1. Angulo de meliorationibus, l. 1. glossa 1. num. 12. Tulchus lit. I. conclus. 565. num. 23. Matienzo in l. 7. titulo 10. lib. 5. recip. glossa 2. num. 42. Hermosilla in annotationibus ad l. 11. titulo 4. partit. 5. glossa 1. num. 7. Molina de justitia tom. 2. disput. 288. num. 8. Cancericus variar. 3. part. cap. 22. num. 67.

Addo quod in mortis causa capionibus hoc jus accrescendi non habet locum, in illis nempe que dantur gratia conditionis implende, ut latet probat Joannes Gutierrez in dicta l. unica, Cod. quando non petentium partes, §. c. num. 29. Mantica de conjeturis ultimarum voluntatum, lib. 1. titulo 14. num. 2. ubi distinguit cum Imola, an conditio debeat impleri in persona heredis, & tunc habeat locum jus accrescendi; aut est implenda in persona alterius veluti legatarij, & tunc non habeat locum: vide eum, & Cardofo in dicto tractatu de jure accrescendi, illatione 30. num. finalis, ubi explicat, & Cancericus variar. 3. part. cap. 22. ex num. 69.

Ad num. 8. & 9. ibi, Sit prima conclusio 10 & ibi, Sed advertendum, &c.

Diximus jam supra cap. 2. in additione ad numerum 15. cum Crasso, Covarru. & aliis, quod ad heredem institutum in re certa, non dato coherede universali, pertinent cetera bona jure accrescendi, sed ex vi ipsius institutionis extentae, ut hic insinuat noster Gomezius num. 9. Nunc ut res fiat clarior, advertat quod aut heres instituitur in re certa, dato coherede universali & tunc si heres universalis repudiet, institutus in re certa habet integram hereditatem ex jure accrescendi, ex doctrina Bartol. in l. quous, C. de heredit. instituendis: aut heres fuit institutus in re certa, nullo dato coherede universali, & hoc casu non ex jure accrescendi, sed per institutionis extensionem, ut diximus, habebit reliqua bona, ut explicat Covarru. in cap. Raynuntius, §. 1. num. 9. Suarez in l. quous in prioribus, in declaratione l. Regis questione 7. num. 2. & Pichardus in §. hereditas, Institut. de hereditibus, instituendis, ex num. 23. & melius in repetitione titulo ff. de acquirenda hereditate, cap. 29. num. 33. & 34. Cardofo de jure accrescendi, illatione 25. num. 41. vide eum & Osualdum, lib. 6. cap. 18. & lib. 7. cap. 12. & sequ. & Cancericus in suis variis, 1. part. cap. 1. ex num. 7. & cap. 4. n. 16. & Gratianum in regula 357. n. 3. An

An autem dispositio text. in l. 2. §. si ex fundo, ff. de hereditibus instituendis, de quo hic, sit correctam per l. 1. titulo 1. lib. 5. recip. & eam esse correctam, & reliqua bona pertinere ad venientes ab intestato, juxta dispositionem dictae legis 1. docent Matienzo ibidem glossa 10. ex num. 46. & alii, & cum eis Pichardus, in §. hereditas, Institut. de hereditibus instituendis, num. 36. & Cavallos quesi 214. quasi per totam. Ceterum probabilis, & verius est, dictam l. 1. §. si ex fundo, non esse correctam per dictam l. 1. ut docuit Molina de primogeniis lib. 1. cap. 17. num. 23. Tullus Fernandez in l. 3. Tauri, 3. part. num. 2. & seipsum corrigens Cavallos questione 753, num. 50. Azevedus in dicta l. 1. num. 163. & melius Pichardus de etiam corrigens in repetitione titulo ff. de vulgaribus substitutione, cap. 4. ex num. 87. & in relectione ad titulum, ff. de acquirenda hereditate, cap. 30. num. 29. & sequ. ubi num. 30. addit, quid si testator preceperit, ut heres nominatus eam rem habeat, & non amplius? eum vide. Teneat etiam Joannes Gratianus eleganter in regul. 281. num. 8. Castillo in lib. 3. controversiarum, cap. 17. & D. Larrea decis. 40. num. 10. & 68. & Salgado in labyrintho, 1. part. cap. 25. §. unico, num. 17.

Et addo quod in superiori casu institutus in re certa transmittet jus accrescendi ad suos heredes, secundum explicationem Pichardi in dicto §. hereditas, Institut. de hereditibus instituendis, num. 27.

Ibi & in tantum ista sententia &c. addo que diximus supra cap. 2. numero 16. versicula item que rejicienda, nec enim per illam leg. 1. titulo 4. lib. 5. sublatum est jus accrescendi, ut cum aliis docet Gutierrez in lege unica Cod. quando non petentium partes, numero 4. & dicimus infra hoc capite num. 49.

Item addo quod dispositio Text. in dicto §. si ex fundo, servanda est in foro conscientie, ut contra Matienzum dicta glossa 10. l. 1. tit. 4. docet ex multis Pichardus, in dicto cap. 4. in repetitione titulo ff. de vulgaribus, num. 101. & Alvarado de conjeturata mente defuncti, lib. 1. capite 4. num. 5. Cardofo, de jure accrescendi, illatione 25. num. 59. post Gutierrez lib. 2. quesi. 180. num. 10.

Item addo quod cum institutus in re certa habeatur loco legatarij dato coherede universali, si institutus in re aliena habebit ultimam cum distinctione scientie vel ignorantie, Rota apud Farinacium, 1. parte, decisio 265. num. 9.

Item addo, an institutus in re certa intelligatur nomine heredis, Mantica lib. 3. de conjeturis ultimarum voluntatum, titulo 14. num. 12. Antonius Gabriel titulo ff. de verborum significat. concl. 4. Barbosa de nominibus appellativis, appellativum 113. ex num. 17.

Item addo, quod si quis instituitur in re certa, dato coherede universali sub conditione, institutus in re certa non potest occupare cetera bona pendente conditione, probat Surdus in tractatu de alimentis, titulo 2. quesi. 15. num. 98. & ibi, quid si coheres universalis fuit datus ex die, vel ad tempus? eum vide, & Mantica lib. 4. titulo 5. articulo 2. num. 9. de conjeturis ultimarum voluntatum.

Item addo quod idem est, institutum in re certa non habere coheredem universalem, vel datum repudiante, vel alio modo excludi, Surdus dicto tractatu de alimentis, titulo 9. quesi. 25.

Ant. Gomez Variorum Resol. Tom. I.

num. 33. & in decis. 152. num. 9. noster Gomezius in l. 45. Tauri, num. 136. Villalobos communium opinionum, verb. Heres non adiens, vide infra in additione ad num. 15.

Item addo quod institutus in re certa admittitur ad emphyteusim non hereditariam, non autem ad hereditariam, si habeat coheredem universalem, Caldas de jure emphyteut. quesi. 43. num. 9.

Ad numerum 10. ibi: Secunda principalis sententia & opinio, &c.

Questio hæc an jus accrescendi possit per testatorem prohiberi, satis agitata est per Doctores; & in ea duas communes inter se contrarias opiniones addicit Cavallos, questione 707. plures Doctores pro utraque referens, & late eam disputans Burgos de Paz, in l. 3. Tauri, num. 863. Fachinrus, lib. 4. controversiarum, cap. 15. Covarruvias, in cap. Raynuntius, §. 1. numero 9. Gutierrez, in l. unica, Cod. quando non petentium partes, num. 18. & num. 25. Matienzo, l. 1. titulo 4. glossa 10. num. 48. Mantica, de conjeturis lib. 4. titulo 12. num. 30. Gratianus regula 357. Duarenus lib. 2. de jure accrescendi, c. 14. Antonius Faber. de cade 49. errore 1. Gregor. in l. 14. tit. 3. part. 6. glossa todos los bienes. Pichardus, in relectione ad titulum ff. de acquirenda hereditate, cap. 29. num. 39. & sequ. ubi optime resolvit & satisficit contrariis, Cardofo in tractatu de jure accrescendi, illatione 25. ex num. 50. ubi latissime questionem pertractat; plures referens, Tulchus, lit. I. conclus. 572. Clarus, §. testamentum, questione 74. magis autem obtinuit prohiberi non posse in hereditatibus, quamvis aliud sit in legatis, ut videri potest per Gutierrez supra num. 24. & 25. ubi dupliciter limitat: & quod attinet ad legata, non solum expressa prohibito sed tacita sufficit, ut docet idem Pichardus ibidem num. 38. & vide etiam Cancericus 3. part. cap. 22. ex numero 150. late.

An autem in fideicommissario possit fieri dicta prohibito, affirmant Mantica, de conjeturis ultimarum voluntatum, lib. 10. titulo 3. numero 2. Menochius, consilio 1069. num. 18. & 23. & eos & alios referens Fularius, in tractatu de fideicommissis, questione 495. num. 4. vide etiam supra, num. 161.

Ad numerum 11. ibi, Sed pro vera resolutione, &c.

Testatus & intestatus an quis possit pro parte decedere, disputant late omnes adducti n. 10. antecesseris, & maxime Gutierrez in dicta leg. unica, Cod. quando non petentium partes, ex numero 4. usque ad 11. Pichardus, in §. hereditas, Institut. de hereditibus instituendis, ex num. 21. quem videas ibi; Et in repetitione titulo ff. de acquirenda hereditate, cap. 19. ex num. 8. & num. 39. & sequ. ubi de Text. in l. jus nostrum, ff. de regulis juris, Castillo, lib. 3. controversiarum, cap. 17. ex n. 140. D. Larrea, decis. 40. num. 10. & 68. ubi quid jure Regio. Nec obliviscaris eorum que diximus in capite secundo supra; in additione ad numerum 16. & supra hoc cap. num. 10. versicula. An autem.

Addo quod favore militie, vel piae cause, permillum est ut quis pro parte testatus, & pro parte intestatus decedat, ut ex aliis docet Gutierrez, in dicta l. unica, Cod. quando non petentium partes, num. 6. 7. & 11. & etiam ex post facto, id est post aditam hereditatem in solidum ex testamento, ut explicat Pichardus in dicta

D 2 relectione

relezione titul. ff. de acquirenda hereditate, cap. 29. num. 11. 20. & sequentibus, ubi loquitur in casu quo adita fuisset hereditas ex testamento, quod postea per querelam inofficiosi rumpitur, vide eum ibi, Et in dicto §. hereditas, Infringens de hereditibus instituentis, & Gutierrez in dicta l. unica, Cod. quando non petentium partes, num. 11.

13 Ad num. 12. Nunc vero limita superiorem conclusionem, &c.

De materia huius numeri, & de instituto in re certa per verba obliqua, diximus jam supra c. 2. in additione ad num. 16. versic. quod singulariter intellige, &c. vide ibi.

14 Ad num. 13. ubi: Secundum limita & intellige, &c.

Coharorem universalem, vel in quota institutum impedire quod heres in re certa consistat cetera bona per jus accrescendi, ut hic resolvitur, notum est in jure; quia tunc talis heres in re certa haberet loco legatarii, ut probatur in l. 1. tit. 3. part. 6. ubi Gregorius: quod late prosequuntur & explicant Doctores à me congesti supra, cap. 2. in additione ad num. 16. in principio, ubi Cancerius infra.

Ibi: Adde tamen quod si ista casu, &c.

Quod si cohares universalis vel in quota institutus repudiet, vel decedat, sine transmissio, hereditas accrescat instituto in re certa, ut hic docetur, receptum dicit Covarruvias, in cap. Raynuntius de testamentis, §. 1. num. 9. & ita etiam tenent Villalobos, in oratio communium, lit. H. num. 11. Corrañus, in l. testamento, num. 17. Cod. de impubertum & aliis. Castilho in l. 24. Taur. num. 20. & alii ab eis relati, Valasco in praxi partitionum, cap. 17. num. 14. & 18. Cardoso de jure accrescendi, illatione 25. num. 58. Matienzo in l. 1. tit. 4. lib. 5. recop. glossa 10. num. 54. ubi explicat in quibus habetur loco legatarii institutus in re certa. De quo latissime per ampliaciones & declarationes Cardinal. Tuschus lib. 1. conclus. 232. & Mantica de conjecturis ultimarum volunt. lib. 5. tit. 5. art. 7. & Cancerius variarum 3. part. cap. 22. ex num. 216.

15 Ad num. 14. ubi: Item adde quod si plures sint instituti, &c.

Quod duo vel plus instituti in quota inaequaliter, alio non dato cohærede universali, cetera bona eis accrescant secundum portiones sibi assignatas, secus si sint instituti in re certa equaliter, quia tunc omnia bona equaliter accrescant, ut probat ex Jure noster Gomezius, & constat ex lib. 17. tit. 3. part. 6. docent Duarenus de jure accrescendi, lib. 7. cap. 3. Mantica de conjecturis ultimarum volunt. lib. 4. tit. 12. num. 1. Cressius in §. jus accrescendi, quesi. 30. Petrus Gregorius in synagm. lib. 46. cap. 2. num. 2. Gutierrez in dicta l. unica, Cod. quando non petentium partes, num. 52. Cardoso de jure accrescendi, illatione 25. num. 11. Pichardus in §. videamus, Institut. de hereditibus instituentis, num. 11. Mascardus de probationibus, lit. A. conclusionem 44. num. 13.

Adde etiam quod in legatis portio accrescit pro portione legata, ut explicant supra relati, maximè Cardoso, in dicto tractatu de jure accrescendi, illatione 15. num. 1.

Adverte quod huic numero iugenda est materia de qua infra in additione ad num. 31.

16 Ad num. 15. ubi: Item adde quod talis haeretur, &c.

Quod heres institutus in re certa cui datus est cohares universalis, possit accipere illam rem propria autoritate, ut hic resolvitur, docent Castilho, in l. 24. Tauri, num. 20. Suarez in l. 8. tit. de las herencias, lib. 3. part. 1. notabilis, num. 2. Colla, in cap. si pater 6. part. verb. in re certa, numer. 12. Joannes Gratianus regula 281. num. 16. Cancerius, variarum 2. part. cap. 10. num. 94.

An autem dictus heres in re certa dato universalis cohærede gaudeat beneficio l. finalis, C. de edicto divi Adriani tollendo, videndi sunt Benedictus in cap. Raynuntius, de testamentis, verb. In eodem testamento, et primo, num. 259. & Menochius multos referens de adipiscenda, remedio 2. ex num. 116. ubi doctrinam nostri Gomezii defendit, veram & receptam appellans, nempe quod heres in re certa gaudeat dicto beneficio, non dato cohærede universali, vel eo repudiante, prout etiam docet Azavedus in lib. 3. tit. 13. lib. 4. num. 66. & 67. cum aliis.

Et circa omnia commoda quae habet heres institutus in re certa, adde videndos, quos supra retulimus cap. 2. in additione ad num. 16.

Ad num. 16. ubi: Uterius insisto, quare, &c. & ubi: Ad quod Responderet, &c.

Heres institutus in re aliena non consequitur cetera bona per jus accrescendi: ut hic docet noster Gomezius. Limitari tamen posse videtur ex iis quae diximus supra cap. 2. num. 24. in filio instituto in re aliena, hic enim habetur pro instituto, ne rumpatur paternum testamentum, per allegata ibid. ex Rota apud Farinacium decision. 337. 1. part. vide Monachium, lib. 4. praesumpt. 20. ex num. 5.

Ibi: Adde tamen, &c. quod institutus in re certa aliena habeat estimationem absque distinctione scientiae vel ignorantiae testatoris, ut in legatis est decisio Rotae apud Farinacium 1. part. decision. 165. num. 9. & 10. quando conjuncta persona est instituta, licet praedicta distinctio facienda sit si extranea omnino persona instituat.

Ad num. 17. ubi: Secunda conclusio principalis, &c.

Non in re accrescendi, sed virtute institutionis, & additionis consequi cetera bona haeredem universalem, qui adit, vel acceptat unam rem vel partem, ut probat in praesenti noster Gomezius, notum est in Jure, ut videre est per Cevallos, quesi. 807. num. 5. ubi idem procedere ait in legatis; nempe quod per agnitionem partis rei legatæ; videtur facta agnitio totius ex Text. in l. si cui res, ff. de legatis 2. Pichardus etiam eleganter in repetitione tit. ff. de acquirenda hereditate, cap. 28. ex num. 10. & cap. 29. ex num. 36. Mascardus, de probationibus, lit. A. conclusio. 45. num. 6. & quasi per totam. Menochius, lib. 4. praesumptio 101. num. 43. & per totam. Tuschus, lit. A. conclus. 190. num. 105. & quasi per totam. Mantica, de conjecturis ultimarum voluntatum, lib. 12. num. 19.

Ibi: Secundo extende, &c.

Adde quae diximus supra cap. 2. in additione ad num. 12. versiculo, Unum tamen est, &c.

Adde, ante contrario, haeres qui repudiat partem hereditatis, de alia nihil dicens, videatur totam repudiare de quo duas communes contrarias opiniones refert Cevallos, tom. 2. quesi. 711. cum vide.

Ad

Ad num. 18. ubi, In quo articulo resolvitur dico, &c.

Existente conditione appositâ in parte institutionis, in qua etiam datus fuit substitutus quoad illa pars conditionalis acquiratur & accrescat sine nova additione heredi, qui adit ex parte pura, vel heredi ejus, docet hic noster Gomezius, de quo videndus est latissime idem agens Cardoso in tractatu de jure accrescendi, illatione, 25. ex num. 30. eum vide, & Osualdom ac Donellum lib. 10. c. 2. 4. notatis lit. B. ubi de materia huius numeri, & Bellonum de jure accrescendi, cap. 5. quesi. 43. & D. Laream decis. 61. num. 28.

20 Ad num. 19. ubi: Tercio extende, ut procedat, & habeat locum, &c.

Et si heres unam partem hereditatis adeat, & aliam expresse repudiet, efficitur heres in solidam, & consequitur partem repudiatam per jus accrescendi, ut hic resolvitur; docent Duarenus ad tit. ff. de acquirenda hereditate, cap. 6. versiculo, Diximus hereditatem, Connanus lib. 10. commentar. cap. 8. num. 9. Menoch. lib. 4. praesumpt. 101. num. 41. & 43. Cevallos quesi. 807. Pichardus in relezione tit. ff. de acquirenda hereditate, cap. 28. per totum, ubi eleganter hanc questionem resolvit; & hoc procedit si sit heres scriptus, siue legitimus, ut docet Pichardus, ibid. num. 1. & cap. 29. ex num. 43. & 78. Idemque dicendum in legatis ex l. neminem, ff. de legatis 2. explicat Cevallos, & Pichardus supra allegatis, uterque num. 1. & Cancerius variarum 3. part. cap. 12. num. 202.

Si tamen plura legata eodem testamento relinquuntur, vel una, & eadem res diversis testamenti clausulis, & partibus ejus distinctis, legatarius potest eas partim agnoscere, & partim repudiare: Probat ipse Pichardus dicto cap. 28. n. 63. & 64.

Adde, an dicta resolutio procedat non solum in primo herede, sed etiam in herede heredis; controvertitur, & duas communes inter se contrarias opiniones refert Cevallos, ubi supra, ex num. 5. & tandem cum affirmativa manet.

Sed contra dictam principalem resolutionem nostri Gomezii negotium facere videtur Text. in l. 5. tit. 6. lib. 5. recopilacionis, cum aliis, ubi disponitur posse filium agnoscere praelegatum & hereditatem repudiare deducis debitis hereditariis pro rata ex praelegato, quae successio videtur fieri titulo hereditario, ideoque hereditatem dividi, cui difficultati optime satisfacit ipse Pichardus ubi supra, ex num. 62. usque ad 66. omnino videndus, & plures relati à Cevallos dicta quesi. 711. num. 6. apud quos ratio praecipua est, quia in casu dictae legis, dux reperitur principales dispositiones; alia, qua quis heres instituitur, alia qua ei praelegatum relinquitur, & ideo possunt dividi.

21 Ad num. 20. ubi, Quarto extende ut ista conclusio habeat locum, &c.

Resolutionem num. 19. praecedentem traditam obtinere etiam si in parte quam vult heres repudiare, habeat substitutum, probant jura à nostro Gomezio adducta, & ita docet Gutierrez, in l. unica, Cod. quando non potentium partes, num. 10. licet et difficile ratio per Gomezium adducta, Jason etiam in dicta l. unica, num. 11. Menoch. lib. 4. praesumptio. 87. n. 10. Mantica de conjecturis ultimarum volunt. lib. 4. tit. 13. num. 22. Intrigliolus, de substitutionibus quesi. 25. num. 18. Pichardus in relezione tit. ff. de acquiren-

da hereditate, cap. 28. num. 60. quos vide, & Duatenum de jure accrescendi, cap. 3. Cucujacio lib. 22. observacion. cap. 6. & D. Laream decis. 61. num. 32.

Ibi: Quinto extende, &c.
Addita paternâ hereditate, quod non possit idem heres substitutus filio pupillariter repudiare impuberis hereditatem pro regula constituitur; ex allegatis per nostrum Gomezium, & ita docent Filiarius de substitutione pupillari, quesi. 351. late Cardoso in tractatu de jure accrescendi, illatione 17. ex num. 4. Cucujacio lib. 18. observacionum cap. 8. Alexander Trentacini, de substitutionibus 2. part. cap. 18. Caldas in l. si curatorem §. minoribus ex num. 38. apud quos & apud Falarium supra quesi. 150. late disputatur anre contra possit substitutus adire pupillarem hereditatem, & repudiare paternam, sed qui rem melius explicat quatuor casus distinguens, & Tex. in hac materia loquentes interpretatur, est doctissimus Pichardus in relezione tit. ff. de acquirenda hereditate, cap. 28. ex num. 75. cum videas.

Ibi: Sexto extende, &c.

Non posse filium solam legitimam acceptare & reliqua bona repudiare, ut hic resolvitur, probant plures Doctores relati à Cevallos, quesi. 711. sub num. 3. & Menchaca de successivorum creatione, §. 20. num. 212. & alii relati, & secuti à Pichardo dicto cap. 28. num. 57. ubi num. 60. ampliat etiam si in ea parte praeter legitimam habeat substitutum, adhuc enim eam non poterit repudiare, retentâ legitimâ, contra alios quos ibi adducit.

Ad num. 21. ubi: Ex praedictis collige, &c.

In his quae dependant ab animo, quod animus, & voluntas adhibita, & explicata in una re extenditur ad totum, ultra adducta à nostro Gomezio, exornatur à Tuscho litera A. conclusionem 190. quasi per totam, & conclusionem 336. Mascardus litera A. conclusionem 99. num. 4. & conclusionem 45. Menochius lib. 4. praesumpt. 201. Mantica de conjecturis ultimarum voluntatum, l. 12. tit. 12. & alii supra relati.

Ad num. 22. ubi, Tertia conclusio principalis, &c.

Uni ex pluribus hereditibus adeuntis accrescit portio deficienti in alio repudiatione, vel alio modo; ut hic explicatur, & dictum fuit supra, certum est; quia portio deficienti cohæredi etiam invito accrescit, ut docent omnes Doctores materiam tractantes relati supra num. 1. maximè Gutierrez in dicta l. unica, Cod. quando non potentium partes, statim post principium; Pichardus in §. si eadem res, Institut. de legatis, num. 31. ubi etiam explicat in legatariis, Spino in speculo, glossa 9. principali, ex num. 8. Cardoso Plurimos referens, in tractatu de jure accrescendi, illatione 4. ubi de portione deficienti per mortem naturalem, vel civilem; & latissime per totum diffusum de omnibus modis quibus portiones deficienti agens Pichardus, etiam in dicta repetitione tituli, ff. de acquirenda hereditate, cap. 29. num. 1. Tuschus lit. A. conclusionem 566. per totam.

Ad num. 23. ubi, Etiam in fideicommissariis, &c.

Inter haeres fideicommissarios quibus primus heres fuit gravatus restituere habere locum jus accrescendi, ut hic docetur, probant Mantica de conjecturis ultim. volunt. lib. 10. tit. 3. num. 1. Menoch. conf. 661. num. 7. & alii plures relati & secuti à Falar. in tractatu de fideicommissis, quesi. 495.

stione 493. num. 11. ubi per totam questionem late explicat, & varios casus distinguit, & Cardoso in tractatu de jure accrescendi, illatione 26. per totam, qui jus accrescendi admittunt inter fideicommissarios conjunctos re & verbis, vel re tantum, vel verbis tantum, ex doctrina plurium quos refert ipse Fularius, num. 14. contra alios qui in verbis tantum conjunctis hoc non admittunt; vide eum, & Cardoso dicta illatione 26. ubi materiam late pertractat, qui, & supra citati advertunt, quod jus accrescendi, vel non decrescendi non datur inter heredem, & fideicommissarium, quia diverso jure succedunt. Cancercius variarum 3. part. cap. 22. num. 39. ubi alios refert, & num. 37. Pichardus tamen cum aliis, in relectione ad tit. ff. de acquirenda hereditate, cap. 29. ex num. 49. hoc jus accrescendi negat, ut etiam facit Cujacius, lib. 11. observation. cap. 12. quem videas quia recte probat non competere fideicommissarius jus accrescendi: Petrus Gregor. lib. 46. cap. 11. num. 14. & an in restitutione fideicommissi veniat, & comprehendatur quod haeres habuit virtute juris accrescendi? vide quo diximus supra cap. 5. & dicimus in addit. ad num. 44. & ex his, sententia contra unum ex fideicommissariis re conjunctis, nocet alteri, Salgado de proteccion. parte 4. cap. 8. num. 359.

25 Ad num. 24. ibi, Et magistraliter, & resolutivè dico, &c.

Alios conjunctos re & verbis, alios re tantum, alios verbis tantum, alios denique omnino disjunctos, ut hic explicat noster Gomezius docent ponentes exempla Donellus lib. 7. commentariorum, cap. 13. & ibi Olualdus in ejus notis, & lib. 8. cap. 20. & 21. Goveanus de jure accrescendi, num. 5. Spino in speculo, glossa 9. principalis, ex num. 8. Tufchus lit. C. conclusione 737. per totam. Duarenus de jure accrescendi, lib. 1. cap. 4. & 6. Crassus §. jus accrescendi, quest. 4. 5. & 6. Petrus Gregorius in synagm. lib. 16. cap. 11. ex num. 8. D. Larrea decis. 61. ex num. 3. & 17. Pichard. in §. si eadem res, Instit. de legatis, ex num. 17. ubi ex pluribus dicit duplicem esse conjunctionem, alteram legis, ex qua plura inferit Spino dict. glossa 9. ex num. 21. alteram hominis, quam dividit ipse Pichardus, ut hoc numero manet dictum, & tandem num. 99. & sequentibus, legale conjunctionem, & jus accrescendi ex ea omnino negat vide cum ibi, & in d. relect. ad titulum, ff. de acquirenda hereditate. cap. 29. ex num. 80. ubi optime materiam resolvit, & Cardoso in tract. de jure accrescendi in praludis, num. 10. Cancercius 3. part. cap. 22. num. 17. & sequent.

Ibi: Conjuncti re tantum, &c.

De conjunctione Reali, vide Manticam de conjecturis, lib. 10. tit. 3. num. 4. & seq. Spino in speculo gloss. 9. num. 9. Pichardum in dicto §. si eadem res, Instit. de legatis, num. 19. & in dicto cap. 29. num. 80. Cardoso in praludis, dicto num. 10. & reliquos supra relatos, & Cancercium 3. part. cap. 22. ex num. 28. & 31. & 64.

Ibi: Nec obstat text. in l. si eadem, &c.

Si eadem res uni legata, alteri postea relinquitur, quod videatur ademptum legatum, vide latissime Manticam de conjecturis ultimarum voluntatum lib. 1. tit. 4. Menochium l. 4. presumpt. 173. ubi octo casus distinguit, Covarruv. in rubrica de testamentis, 2. part. num. 21. Fachinam lib. 5. controversiarum, cap. 52. & late, & eleganter Pichardum in dict. §. si eadem res, Instit. de legatis, ex num. 40. ubi contra communem cum

textum in l. si eadem, ff. de adimendis legatis, explicat, & verum intellectum assignat.

Ad num. 25. ibi: Conjuncti verbis tantum sunt 26 illa, &c.

Quod conjuncti verbis dicantur quibus relinquitur hereditas æquis portionibus eadem oratione, ut explicat noster Gomezius, docent Cardinalis Tufchus lit. C. conclusione 737. ex num. 1. Duarenus de jure accrescendi, lib. 1. cap. 4. Spino in speculo, dicta glossa 9. ex num. 8. Pichardus in dicto §. si eadem res, Instit. de legatis, num. 20. & in repetitione tituli, ff. de acquirenda hereditate, cap. 29. num. 8. & Cardoso in tractatu de jure accrescendi, in praludis, num. 10. & illatione 15. num. 1. & ceteri omnes numero anteedentes relati, maxime Cancercius dicto cap. 22. num. 18. seq. & num. 31.

Ad num. 26. ibi: Quia respondeo quod copula, 27 & c.

Quod effectus copulae, & sit dividere æqualiter dispositionem, ut resolvitur hic, docent Cenedus singularis 50. num. 20. Parisius consilio 97. num. 6. lib. 1. & consilio 63. num. 24. Menochius consilio 56. num. 95. & alii plures relati à Barbofa in tractatu de ditionibus, ditione 110. num. 9. Tufchus lit. D. conclusione 274. num. 74. Cancercius 3. part. cap. 21. num. 16. & seq.

Ad num. 27. ibi: Secundo principaliter exten- 28 de, &c.

Et ibi: Unde dico quod sit tertia, & vera. Portionem deficientem accrescere coheredi etiam invito ex ratione comprobata hic à nostro Gomezio defendunt Duarenus lib. 1. de jure accrescendi, cap. 2. eum, & alios referens Olualdus ad Donellum lib. 7. cap. 12. tit. B. Joannes Gratianus regul. 357. num. 3. & 5. Antonius Faber de erroribus, decade 49. cap. 1. num. 5. Pichardus in §. si eadem res, Instit. de legatis, ex num. 28. & in repetitione tituli, ff. de acquirenda hereditate, cap. 29. num. 16. ubi maxime laudat rationem à nostro Gomezio consideratam in versiculo, unde dico quod sit tertia ratio, & ejus doctrinam defendit ab impugnationibus, vide etiam Cancercium variarum 3. part. cap. 22. num. 198.

Et adde quod, & si regulariter portio deficiens invito accrescat, hoc est intelligendum in portione non acquisita deficiente; secus si deficit postquam acquisita est, ut si concedatur restitutio minori, vel alteri, quia tunc invito non accrescit; ut ex Gutierrez in l. unica, Cod. quando non perentium partes, num. 29. & Crasso §. jus accrescendi, quest. 29. num. 2. & Petro Gregor. in synagm. lib. 46. cap. 11. num. 20. resolvit Cardoso in tractatu de jure accrescendi, illatione 25. num. 14. & ibi num. 15. quod in portione sui heredis abstinens, de quo Pichard. in dict. c. 29. num. 67. Bellonus de jure accrescendi cap. 7. quest. 59. ex num. 13. D. Larrea decis. 61. num. 37. vide Cancercium 3. part. cap. 22. num. 62. ubi declarat, & num. 90. & seq. & num. 167. & seq.

Ibi: Unum tamen est, &c.

Quod coheres, qui jam agnovit suam portionem, possit eam repudiare ne sibi invito altera accrescat, hic resolvitur, ut vides, de quo & de interpretatione l. cum hereditate ff. de acquire. hered. videre poteris Cras. §. jus accresc. q. 15. Donel l. 7. commentarior. cap. 12. & latissime Pichardum in relectione tit. ff. de acquirenda hereditate. cap. 29. ex num. 65. Cancercium 3. part. cap. 22. ex num. 198.

Et adde quod aliqui sunt casus in quibus jus accrescendi invocis hereditibus non datur, ut l. 6.

§. ff.

§. ff. Julianus, ff. de legatis 2. & in l. si filius 80. §. penultim. & finali, ff. de acquirenda hereditate & in autent. de heredis. & falcid. §. si quis autem non implens, & §. seq. quos congerunt Duarenus libro 2. cap. 11. & Pichardus dicto cap. 29. & Cancercius supra.

29 Ad num. 28. ibi: Etiam inter conjunctos conjunctione legali, &c.

Licet legale conjunctionem, & jus accrescendi ex ea, agnoscat communiter Doctores, ut constat ex Spino in speculo testam. gloss. 9. num. 23. Petro Gregorio in synagm. lib. 46. cap. 11. num. 7. & ex aliis pluribus adductis à Cardoso in tractatu, de jure accrescendi, illatione 16. per totam, & illatione 25. num. 28. & illatione 11. num. 4. ubi quid in legatis; & Cancercio variarum 3. p. c. 22. num. 177. & seq. eam tamen commentitiam appellant, Pichardus in dicto §. si eadem res, Instit. de legatis, num. 99. & seq. & eleganter Castilio in suo tractatu de usufructu, cap. 48. ex num. 37. usque ad finem, qui optime explicat text. in l. servus communis, ff. de acquirenda hered. ubi non ex aliqua conjunctione jus accrescendi procedit, sed ne concurrat testati, & intestati causi, & in successibus ab intestato, ut servetur gradus prerogativa; eos vide.

Ibi: Cui responderetur, quod ista non est proprie donatio, &c.

An lucris constante matrimonio questus possit conjux renuntiare ante matrimonio, vel eo constante? videndi sunt Joannes Garcia in tractatu de conjugalibus acquisitu, num. 147. & seq. Suarez tit. de las ganancias, ex num. 20. Valdeus quamvis plurimos allegat, Matienzo in l. 1. tit. 9. lib. 5. Recopil. gloss. 1. num. 58. & seq. Caldas in l. si curatore §. sua facilitate, num. 7. Sousa Lusitanus in repetitione §. actionum, cap. de societate, num. 36. ubi ampliat quod possit renuntiare lucris jam questis, matrimonio constante noster Gomezius in l. 60. Tauri, Alvarado de conjecturata mente defuncti, lib. 2. c. 1. l. 28. Thomas Sanchez de matrimonio, lib. 6. dispensatione 5. Hermosilla in leg. 16. tit. 5. glossa 4. ex num. 110. ubi quod hæc renuntiatio rescindi non potest ratione læsionis enormis, vel enormissime, quando absque dolo fuit facta, eum vide, & Morquech. de divisione bonorum, lib. 2. cap. 16. hoc tamen non ex conjunctione legali, ut dictum est, sed ex vi ipsius renuntiationis contingit.

30 Ad num. 29. ibi: Et resolutivè dico quod tripliciter, &c.

Tres modos, ut vides, ponit hic noster Gomezius, quibus portio dicitur deficere, a) hoc ut habeat locum jus accrescendi; & eodem prosequuntur Petrus Gregorius in synagm. lib. 46. c. 11. ex num. 21. Crassus in §. jus accrescendi, q. 16. num. 8. Spino in speculo, gloss. 9. num. 8. qui omnes, & alii relati à Cardoso in suo tractatu de jure accrescendi, illatione 23. num. 1. docent indistinctè portionem pro non scripta (ut vocant) accrescere; quod alienum à regulis juris videtur in legatis, ut aiant Duarenus lib. 1. de jure accrescendi, cap. 18. & Pichardus in §. si eadem res, Instit. de legatis, num. 88. & sequentibus, & alii relati à Cardoso dicto num. 1. in fin. qui numeris sequentibus, late rem explicat, & num. 16. resolvit quod in hereditatibus portio pro non scripta accrescit coheredi, juxta regulam communem; vide etiam Cancercium variarum 3. part. cap. 22. num. 189.

Ibi: Quia loquitur, & debet intelligi, &c.

Contrarium docet noster Gomezius in leg. 4. Tauri, num. 6. & 7. imo damnatum ad mortem habere testamenti factionem passivam; quod late comprobatur ejus Additionator Cornejo, & Matienz. in l. 3. tit. 4. lib. 5. Recop. gl. 3. num. 6. & alios referens Azevedus eadem l. 3. num. 4. Spino in gl. 8. rubrica, num. 5. Gutierrez. lib. 2. praludiarum. q. 38. Joannes Gratianus regul. 220. num. 8. qui omnes reproband noster Gomezium hic.

Ibi: Nec obstat si dicas, quod isto casu, &c.

Quod si co applicetur pars quæ relinquitur incapaci, quando hæres tacite rogatur, & præstat fidem de restituendo, ut hic innuitur, disputant late Salzedo ad Bernardum Dix in præf. crimin. cap. 64. tit. B. Garcia de tacito fideicommissio, post tractatum, de expensis: Mantica de conjecturis, lib. 10. tit. 4. ex num. 15. Padilla de leg. penalib. 2. part. cap. 26. Carranca in tractatu de parvi legitimo, cap. 3. §. 4. maxime num. 19. Pichardus Instit. de hereditatibus qua ab intestato, §. 7. in materia de successibus quam ibi ponit, Farinacius in fragmentis, verb. Fiscus, num. 76. & sequentibus, Fachinam lib. 5. controversiarum, c. 97. & 98. ubi de nepotibus ex spuris: Thom. Sanchez in consiliis moralibus, lib. 4. cap. 3. dubio 19. 20. & 21. Fular. de fideicommissis, questio. 174. Amaval l. 1. C. de delatoribus. lib. 10. late Henriquez in summa, lib. 11. cap. 20. num. 5. vide etiam Cancerc. 3. part. cap. 22. ex num. 126.

Ibi: Advertendum tamen, &c.

Doctrinam nostri Gomezii in presenti excludentis indistinctè jus accrescendi in portione deficiente ob delictum, non rectam dices, si legatis Corrahum in leg. post aditam, num. 50. Cod. de impuberum, & alii, & Gregorium in l. ultima, tit. 7. part. 6. Pichardum, hos, & alios referentem, in §. si eadem res, Instit. de legatis, ex num. 55. ubi explicat text. in l. si Titio, ff. de legatis 2. & declarat quid dicendum in legatis, & maxime, num. 61. eum vide & infra in additione ad num. 44. & Latream decis. Granatens. 36. num. 18. & seq. & Noguerol. alleg. 13. ex num. 10. post Cancerc. 3. part. cap. 22. ex num. 116.

Ad num. 30. ibi: Ex quo primo inferatur, &c. 31 Intellige has tres illationes, quas facit hoc num. noster Gomezius juxta dicta, num. precedenti.

Ad num. 31. ibi: In quo resolutivè dico, &c. 32

Utrinque conjunctum præferri uno modo conjuncto, ut explicat noster Gomezius in presenti, docent Faber in §. si eadem res, Instit. de legatis, num. 10. Crassus in §. jus accrescendi, quest. 13. num. 7. Petrus Gregorius in synagm. lib. 46. cap. 11. ex num. 24. Cardoso de jure accrescendi, in praludis, num. 29. Pichardus in §. si eadem res, Instit. de legatis, num. 22. & melius explicans in repetitione tit. ff. de acquirenda hereditate, cap. 29. num. 81. Cancerc. variar. 3. part. cap. 22. num. 33. & vide Fachinam lib. 4. c. 94. ubi de conjunctis re & verbis.

Ibi: Dico igitur, &c.

Portionem unius ex collectivè vocatis deficientem accrescere ceteris simul cum eo vocatis, & non de per se instituto, ut hic resolvitur, docent Mench. de successuum creatio. §. 10. num. 154. Petr. Gregor. in synagm. lib. 46. c. 11. num. 24. & latius explicans Cardoso in tractatu de jure accrescendi illatione 7. intelligens per jus non decrescendi.

Ibi: Sed in hoc contrarium est tenendum, &c.

volunt. lib. 10. titul. 3. num. 23. & segg. & de tacit. & ambig. convention. lib. 23. titul. 38. n. 2. Crassus §. jus accrescend. quest. 9. num. 2. Castilto in tract. de usufruct. cap. 48. num. 21. & 22. ubi explicat text. in lege penultim. ff. de usufr. accresc. vide etiam Ofwaldum ad Douell. lib. 10. cap. 23. notatis littera B.

Hoc tamen jus accrescendi in usufructu non habere locum in conjunctis verbis tantum probant Pichard. in §. si eadem res Instit. de legat. n. 114. & segg. & alii relati, & sequuti à Castilto supra, num. 24. quem vide.

43 Ad numerum 42. ibi: Si vero loquimur in pluribus, &c.

Jus accrescendi, seu potius non decrescendi inter diversos legatarios invitos non habere locum, nisi reali, vel mixta conjunctione sint conjuncti, ut docet huc noster Gomez. in vers. Si vero loquimur, explicat latè Duaren. de jure accrescend. lib. 1. cap. 3. & lib. 2. cap. 1. Petr. Gregor. synagm. lib. 45. cap. 11. num. 3. & 21. Pichard. in §. si eadem res Instit. de legat. num. 31. Mantica de conjectur. ultimar. voluntat. lib. 10. titul. 3. num. 19. & alii plures relati à Cardoso in suo tractatu de jure accrescendi in praludis num. 18. vide Cancercium variarum tertia parte capit. 22. num. 198.

Circa resolutionem autem nostri Gomezii initio hujus numeri traditam, nempe quod legatarius unicus non potest partem legati agnoscere, & partem repudiare, ex Text. in l. neminem, ff. de legatis, l. locus vero jus heredis sic docet elegantè Pichard. in relectione ad titul. ff. de acquirenda hereditate, cap. 28. ex num. 40. & cap. 29. num. 29. quem vide, & Sarmiento, lib. 8. sectularum, in dict. leg. neminem, Castilto in leg. 27. Tauri, verb. Alguno.

De legato vero, quod non relinquatur integraliter, sed per partes, quod licite possit legatarius unam agnoscere & aliam repudiare, adde Pichardum in d. cap. 28. num. 65. ubi adducit casum l. 21. Tauri, & Sarmiento ubi supra.

Ad num. 43. ibi: Prima conclusio, &c.

44 In hereditariis, quòd indistinctè portio deficientis accrescat cum suo onere notum est, & ita docent latissimè explicantes Crassus, in §. jus accrescend. quest. 19. Petrus Gregorius in synagm. lib. 46. cap. 11. num. 21. Donellus, lib. 7. commentariorum, cap. 12. in fine, & cap. 29. lib. 8. ubi Ofwaldus Duarenus de jure accrescend. lib. 2. cap. 2. Cardoso in suo tractatu de jure accrescend. illatione 36. num. 3. & illatione 25. num. 7. & vide etiam Cancercium, 2. part. cap. 22. ex num. 192.

Ibi: Secunda conclusio, &c.

Circa tres conclusiones à nostro Gomezio adductas in presentis, pro oneribus legatariis, videntur sunt Petrus Gregor. d. cap. 11. l. 46. n. 21. Mantica de conject. l. 19. t. 3. num. 16. Duaren. d. lib. 2. de jure accrescend. cap. 2. & alii relati à Cardoso in dicto tract. in praludis, num. 15. ubi num. 16. & 17. assignat rationem Pichard. in d. §. si eadem res. Instit. de legatis, nam. 30. Cancercium supra.

In legatis verò piis, si onus pium fuerit impostum nominatim alicui heredi, qui hereditatem repudiet, vel decedat ante additionem, portio quæ deficit per ejus repudiationem, accrescit coheredi cum dicto onere pio, verbi gratia alimentorum, vel alio; ita Corduba in leg. si quis à liberis, ff. de liberis agnoscendis, §. verum, num. 23. Evertardus, loco 50. de alimentis ad

pium causam, versiculo: Sexto istud facit Gualdenis de arte testandi, titul. de legatis, cautela 45. num. 1. Surdus de alimentis, titul. 8. privilegio 15. quamvis aliàs quando onus non pium inonatum uni antiùm ex coheredibus, portio ejus deficientis accrescat sine aliquo onere. ut probat Crassus in §. jus accrescend. quest. 30. num. 3. vide Cancercium supra.

Ad numerum 44. ibi: Sed his non obstantibus, &c.

Quòd portio deficientis accrescat heredi principali directo, & non emptori, vel particulari successori, ut hic docet noster Gomezius defendunt Cujacius lib. 12. observationum, cap. 13. Fachinus lib. 5. controversiarum, cap. 101. & lib. 10. cap. 13. & 69. Corralius in l. testamento, Cod. de impuberum, & alii substitutionibus, & Cevallos quest. 69. num. 11. ubi communem contra communem appellat, & plures refert pro contraria opinione Gurtierrez in l. unica, Cod. quando non petentium partes, ex num. 36. usque ad finem. ubi etiam agit, an portio deficientis accrescat fideicommissario, an verò heredi; & an ad fiscum occupantem bona vacantia, vel quando succedit in bonis alicui ablati tanquam indigno; de quo etiam Cardoso in tractatu de jure accrescendi, in praludis, num. 22. & sequentibus, & illatione 5. ubi de fisco auferente rem legatam tanquam ab indigno, an ei accrescat portio deficientis; Et de tota hac materia; & in prima an fideicommissario pertinet jus accrescendi; probat latè & optimè Cujacius dicto lib. 12. observationum. cap. 12. non ad eum, sed ad coheredem pertinere: quod etiam comprobat Antonius Faber, decade 50. errore 4. & in emptore, quòd non ad eum, sed ad heredem venditorem hereditatis pertinet jus accrescendi, probant Cujacius supra, cap. 13. & Fachinus, dicto cap. 13. & 69. Antonius Faber. etiam supra, errore quinto, decade 50. & latissimè Pichardus, in repetitione titul. ff. de acquirenda hereditate, cap. 29. ex numero 48. usque ad 64. quem omnino videas, quia optimè materiam hujus numeri, explicat tam in fideicommissario, quam in emptore hereditatis, nec non in filio, & circa fideicommissarium vide eundem Pichardum in paragraph. rescripta, de fideicommissariis hereditate, numero 18. & paragraph. ff. ex pluribus, de Senatusconsulto Orphiciano, & etiam Fularium, in tractatu de fideicommissis, questione 654. Non omittam tamen quòd Mantica in tractatu de tacitis, & ambiguis conventionibus, lib. 4. titulo undecimo, cum Duareno de jure accrescendi, libro secundo, capite sexto, indistinctè tenet ad emptorem pertinere jus accrescendi, ubi etiam probat in utraque opinione, quod hoc verum erit si adint aliqua conjecturæ, vide eum; sed videtur mihi non recedendum à Cujacio, Fabro, Pichardo, & reliquis supra.

Solet in controversiam deduci, an hodie stante l. 1. titul. 4. lib. 5. Recopilat. locum habere possit jus accrescendi, disputat latissimè hanc quaestionem Pichardus, in repetitione titul. ff. de acquirenda hereditate, cap. 30. ubi crudite probat locum habere; quem commendo.

Denique adverte, ex Text. in l. qui patri, ff. 47 de acquirenda hereditate, quòd substitutus pupillaris, qui patris adivit hereditatem in qua fuerat institutus, & si vivente filio impubere, cui fuerat substitutus, decesserit, atamen hereditatem

reditarum ejus transmittit ad heredem invitum, & hoc ex jure accrescendi; ut optimè explicat idem Pichard. in dicta relectione ff. de acquirenda hereditate, cap. 29. num. 28.

48 Et adde quod prohibito succedere qui succedit ex dispenatione, verbi gratia, spurio, competit jus accrescendi, de quo vide Alvaradum, lib. 1. cap. 3. num. 65. Queladam diversarum questionum cap. 24. num. 26.

An divisio hereditatis facta inter fratres impediat, vel tollat jus accrescendi, vide Castilto, in l. 29. Taur. verbo, Particion.

CAPUT XI.

De Successione contra Testamentum.

SUMMARI A.

- 1 Testamentum in quo filius suus est præteritus, est ipso jure nullum, & que sit ratio.
- 2 Quid autem sit præteritus sit cum insertione causa.
- 3 Quid si heres institutus præbet causam ingratitudinis insertam in præteritione filii.
- 4 Qui effectus resultant ex hoc quòd testamentum sit nullum, vel rumpatur per querelam.
- 5 Filius suus & in potestate præteritus, an habeat bonorum possessionem contra tabulas, & cujus sit effectus.
- 6 Filius an possit approbare testamentum patris, in quo sit præteritus.
- 7 Filius præteritus qualiter possit intentare jus dicendi nullum, & illud deducere in judicium.
- 8 Filius suus præteritus, an possit transmittere jus dicendi nullum ad quoscunque heredes ex potentia sui avii.
- 9 Filius qui renuntiavit hereditati patris cum juramento, si sit præteritus, an possit dicere testamentum nullum.
- 10 Filius, qui est à patre exheredatus, an habeat necesse probare se gratum, vel heres tenentur ejus probare ingratitudinem.
- 11 Si pater non expresserit ingratitudinis causam, an poterit ejus heres.
- 12 Causa ingratitudinis qua sint, & an præter expressas à jure possit filius ob aliam similem exheredari.
- 13 Filius an possit alimenta denegari ex causa, ex quibus poterat exheredari.
- 14 An valeat testamentum, in quo filius de ejus voluntate est præteritus, vel exheredatus.
- 15 Querela inofficiosi testamenti contra quos datur & competat.
- 16 Querela inofficiosi testamenti intra quod tempus debeat intentari.
- 17 Querela inofficiosi testamenti, an transmittatur ad heredem.
- 18 Aditio hereditatis, an sit necessaria pro confirmatione exheredationis.
- 19 Exheredatio an tollat iustitiam in filio.
- 20 Querela inofficiosi testamenti qualiter proponi possit.
- 21 Exclusio filii à successione, an admittatur nepos ex propria persona ad avi successiorem.
- 22 Filius legitime exheredatus, an ejus pars, seu portio accrescat aliis filiis.

23 Filius institutus in minus quam legitima, an possit agere querela & rumpere testamentum.

24 Filius cui est relicta legitima, an possit agere querela si in ea est gravatus.

25 Filius universaliter institutus an possit opponere gravamen, nisi sine liberis decesserit, restituit hereditatem alteri.

26 Filius universaliter herede instituto, si pater legaverit usufructum omnium bonorum alteri, an valeat legatum, etiam in legitima.

27 Gravamen respiciens favorem filii, an excludatur ab legitima.

28 Gravamen an rejiciatur de legitima voluntaria, sicut de necessaria.

29 An qualibet conditio rejiciatur de legitima.

30 Conditio (si voluerit) an etiam rejiciatur.

31 Gravamen appositum in legitima de voluntate filii an tollatur ipso jure.

32 Quando filius est institutus universaliter sub condicione quid faciendum de aliis bonis ultra legitimam.

33 Si filius qui est institutus in legitima & gravatus, cui est datus substitutus, & repudiat gravamen, an transeat ad substitutum.

34 Filius emancipatus præteritus, vel exheredatus, quòd remedium habeat contra testamentum patris.

35 Filius præteritus, vel exheredatus à matre, vel ab alio ejus linee, quòd remedium habeat.

36 Pater vel ascendens præteritus vel exheredatus in testamentum filii quòd remedium habeat.

37 Frater præteritus vel exheredatus in testamento fratris, quòd remedium habeat.

38 Turpis persona quis dicatur ad hoc, ut si instituat in testamento fratris, frater agat querelam.

39 Frater, vel consanguineus, an possit in foro conscientia instituire extraneum relicto fratre.

SEd quia supra visum est de successione universalis, tam ab intestato, quam ex testamento; & similiter de successione per viam substitutionis ex voluntate tacita, vel expressa defuncti: nunc oportet videre de successione, que fit contra testamentum, & contra voluntatem ipsius a defuncti. Pro cujus perfecta declaratione dico, quòd si filius sit præteritus à patre in suo testamento, nullam mentionem de eo faciendo taliter quòd non sit institutus, vel exheredatus, tale testamentum est ipso jure nullum, & filio competit jus dicendi nullum: textus est capitalis & expressus in l. inter cetera, ff. de liber. & postum. cujus verba sunt; inter cetera, que ad ordinanda testamenta necessario asiderantur, principale jus est de liberis hereditibus instituentis, vel exheredandis, text. leg. Gallus, per totam legem in text. in l. 1. & per totum ff. de injusto rupto: textus in leg. si quis cum, §. final. ff. de vulg. & pupillar. textus in l. 1. ff. si tabul. testament. nulla extat. textus in leg. maximum vitium, Cod. de lib. prat. vel exhered. textus in §. 1. Instit. de exhered. liber. & item disponit lex l. 10. tit. 7.6. part. & lex l. 2. c. eadem par. Et ratio vera fundamentalis est, quia ratione iustitias dominium bonorum patris saltem improprie est apud filium vivente patre, & post ejus mortem